

Megjelenik
a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával

A Magyar Tudományos Akadémia folyóirata

HU ISSN 0025 0325

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Zrt. igazgatója

Felelős szerkesztő: Thimar Márta

Olvasószerkesztő: Pócsi-Fodor Petronella

Korrektúra: Török Tünde

Termékmenedzser: Egri Róbert

Fedélterv: Petrányi Réka

Tipográfia, tördelés: Berkes Tamás

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben 2025-ben.

Felelős vezető: Balla László vezérigazgató

www.gyomaikner.hu

Megjelent 20,02 (A/5) ív terjedelemben

TARTALOM

BICENTENÁRIUMI ÖSSZEÁLLÍTÁS

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYÁNAK ÜNNEPI ÖSSZEÁLLÍTÁSA

A magyarországi fizika és csillagászat fejlődése és jövőképe

Vendégszerkesztő: Ábrahám Péter

Csabai István

Bevezetés

2329

Sólyom Jenő

A Természettudomány Osztályától a Fizikai Tudományok Osztályáig

2332

AZ MTA XI. FIZIKAI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA KUTATÁSI TERÜLETEI

Horváth Dezső – Lévai Géza – Wolf György

Szubatomi fizika

*Atommag- és Sugárfizikai Tudományos Bizottság
és Részecskefizikai Tudományos Bizottság*

2347

Groma István – Iglói Ferenc

Statisztikus és szilárdtest-fizika

*Statisztikus Fizikai Tudományos Bizottság
és Szilárdtest-fizikai Tudományos Bizottság*

2362

Sulik Béla

Atomfizika, molekulafizika és spektroszkópia a kutatás frontvonalában

Atom-, Molekulafizikai

és Spektroszkópiai Tudományos Bizottság

2376

Dombi Péter – Szabó Gábor – Bor Zsolt – Czitrovsky Aladár – Varró Sándor – Domokos Péter

Optika és lézerfizika Magyarországon

Lézerfizikai Tudományos Bizottság

2384

Szabados László – Ábrahám Péter – Németh Zoltán

Csillagászat és űrfizika – múlt, jelen és jövő

Csillagászati és Űrfizikai Tudományos Bizottság

2390

A Physikai terem táblájának avatása

Sólyom Jenő avató beszéde 2025. október 29-én

2400

TUDOMÁNYHÓNAP

Haas János – Burján Balázs

Bemutatkozik az Akadémia X. osztálya – az MTA 200 decemberi programjai

2405

TEMATIKUS ÖSSZEÁLLÍTÁS

ZENEI LEVELEK

Vendégszerkesztő: Vikárus László

Vikárus László

Bevezetés

2419

Bozó Péter

„Nous avons fait venir une Clarinette basse”

A Liszt–Wagner-levélváltás közreadásainak problémái

a Lohengrin-ősbemutató apropóján

2423

Péteri Lóránt

Bach, *continuo* és billentyűs hangszerek az amerikai keleti parton

a 20. század elején

2436

Vikárius László	
Zenei üzenetek jelentésrétegei Bartók Béla és Geyer Stefi levelezésében	2446

Kusz Veronika	
„A világ leglustább levélírói”	
Dohnányi Ernő és Kenton Egon levelezése az amerikai emigrációban	2454

TANULMÁNYOK

Tószegi Zsuzsanna	
„...közgyekezeteinket [...] áldani fogja a háládatos késő maradék is”	
Magyar Tudomány – a folyóirat története a kezdetektől napjainkig	2466

Pléh Csaba	
Akikre büszkék lehetünk:	
az MTA pszichológiához kapcsolódó tiszteleti tagjai	2476

Schneider György	
A bakteriofág terápia helye és szerepe a posztantibiotikus érában	2496

Sigér Fruzsina – Tóth Eszter – Trón Zsuzsanna	
A kerékpár gazdasági és társadalmi hasznossága	2407

Bélafiné Bakó Katalin	
Véroxigenátorok	2520

TUDÓSPORTRÉ

Pauk János	
Kiss Árpád, a tritikálékutatás atyja	2530

KÖNYVSZEMLE

Ván Péter

Ropolyi László – Szegedi Péter szerkesztők
Fényes Imre válogatott írásai

2535

Szabados László

Hargittai Balázs – Hargittai István szerkesztők
Teller szerint a világ
A tudós időtálló mondásai

2540

Kenesei István

Anna-Maria De Cesare – Giampaolo Salvi szerkesztők
Manual of Romance Word Classes

2543